

Školský vzdelávací program

JABLČKO.

Stupeň vzdelania:	predprimárne
Vyučovací jazyk:	slovenský
Druh školy:	štátna
Dátum prerokovania ŠKVP v PR:	
Dátum prerokovania ŠKVP v RŠ:	
Dátum vydania ŠKVP:	
Adresa školy:	Materská škola Budovateľská 8, Prešov
I Č O:	
Riaditeľ školy:	Mgr.Eva Miklášová
Zriadovateľ:	Mesto Prešov Hlavná 73, Prešov
Platnosť dokumentu do:	1.9.2012

Mgr. Eva Miklášová
riaditeľ

1.VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.

Detstvo je náznakom života, ako je ráno náznakom dňa.

Naša materská škola patrí medzi najstaršie školy v meste Prešov. Svoju prevádzku začala v roku šk.r.1956/57 s počtom detí 95, z toho 25 na nočnú starostlivosť. MŠ je postavená v pokojnej časti centra mesta Prešov. Má výbornú dostupnosť autobusového spojenia. Prednosťou MŠ je jej veľká zahrada, ktorá je priestorovo veľmi vyhovúca. Samotná budova však veľmi potrebuje rekonštrukciu.

Materská škola **Budovateľská 8** je päťtriedna materská škola, každá trieda má svoj názov, približujúci triedu deťom: 1.t:slnečnica, 2.t:srdiečka, 3.t:myšky, 4.t:slniečka, 5.t:domček.

V nasledujúcich rokoch bude našou prioritou modernizácia materskej školy, úprava a zmodernizovanie priestorov záhrady materskej školy, ktorá je v súčasnej dobe pre nás ešte vybavená staršími preliezkami a práve tieto by sme radi vymenili. Projekt je už vypracovaný pod názvom „Bezpečné ihrisko pre každé dieťa“, my sa budeme snažiť o získanie finančných prostriedkov k jeho realizácii.

Prioritou všetkých zamestnancov je spokojnosť, príjemná atmosféra a prostredie stimulujúce deti k poznávaniu a aktívnemu prežívaniu všetkých činností v našej materskej škole.

2.MATERIÁLNO – TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ PODMIENKY, BOZP.

2.1.ŽIVOTOSPRÁVA DETÍ V MATERSKEJ ŠKOLE

Predovšetkým my musíme byť pre deti príkladom

a pravidla, ktoré chceme uplatňovať musíme tiež dodržiavať.

- ✓ Súčasťou MŠ je ŠJ.
- ✓ Stravovacia komisia spolupracuje s vedúcou jedálne na príprave jedálničku, to znamená, že ju informujeme o tom, ako deťom ponúkaná strava chutná a ta spätne reaguje na naše pripomienky i pripomienky rodičov ohľadne zloženia jedálnička
- ✓ Snažíme sa o to, aby strava bola vyvážená a plnohodnotná a pro deti chuťovo atraktívna
- ✓ V triedach je zaistený pitný režim vo forme džbánov, ktoré deti majú k dispozícii po celý deň, môže je kedykoľvek použiť, staršie deti sú v tomto plne samostatné u mladších detí sa pýtame a pomáhame im pri nalievaní čaju
- ✓ V stravovaní sú dodržiavané najviac trojhodinové intervaly medzi jedlom
- ✓ Denný rytmus je v materskej škole stály, ale jeho flexibilita nám umožňuje jeho prispôsobovaniu daniu v materskej škole, činnostiam, ktoré sú plánované či improvizované
- ✓ Snažíme sa a dbáme na to, aby riadené i spontánne činnosti boli vyvážené a deti mali dostatok času na svoje vlastné hry a činnosti
- ✓ Pri rozvíjaní detských tvorivých hier pôsobí učiteľka ako pozorovateľ hry, poprípade hru jemne usmerňuje alebo obohacuje ďalšími poznatkami avšak nenásilnou formou
- ✓ V dennom programe rešpektujeme individuálnu potrebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých detí
- ✓ Nikdy nenutíme deti k spánku, pri odpočinku sa snažíme, aby boli ohľaduplné k deťom, ktoré zaspávajú
- ✓ My samé sa snažíme vo svojom prejave uplatňovať zdravý životný štýl a byť tak príkladom pre deti

2.2.PSYCHOHYGIENA

„Človek najlepšie vidí srdcom, všetko podstatné ostáva zraku utajené.“

Novoprichádzajúcim deťom ponúkame adaptačný program, ktorým prechádza dieťa po dohode rodiča s riaditeľkou školy.

V triedach materskej školy je pravidelný denný poriadok, ktorý je ale flexibilný, že umožňuje organizáciu činností detí v priebehu dňa prispôbiť potrebám, ale i zájmom či nápadom detí a aktuálnej situácii.

Z organizačných dôvodov zostáva pevný časovo organizačný poriadok pri rannom spojení tried do siedmej a popoludní spojenie tried po štvrtej hodine. V tomto však nevidíme problém z oblasti psychohygieny, lebo deti sú v našej materskej škole vedené k tomu, aby vnímali celú materskú školu ako jeden celok a nedelili školu na triedy. O to isté sa snažíme i vo vzťahoch detí z tried, umožňuje nám to fakt, že sa všetci dobre poznáme.

Rodičia majú možnosť privádzať dieťa do MŠ podľa svojich potrieb, ale sú upozornení na systém ponúkaných činností v priebehu dňa v materskej škole.

Deti sú každodenne a dostatočne dlho vonku (2 hodiny v dopoludňajších hodinách), vždy s ohľadom na okamžitý stav počasia (mráz pod 10° C, silný vietok, dážď, inverzie apod) a odpoľudnia v jarných a letných mesiacov.

Deti majú dostatok pohybu nielen na záhrade, ale v rámci možností i v materskej škole.

Odpočinok detí je upravený podľa potrieb detí, mladšie deti odpočívajú v klude najmenej 60 minút, staršie deti majú odpočinok v pokojnom režime najmenej 30 min. Spať deti nikto nenutí, ale sú podporované v ohľaduplnom správaní pri odpočinku vzhľadom k deťom, ktoré zaspávajú.

Všetci zamestnanci školy rešpektujú individuálne potreby detí, reagujú na ne a napomáhajú pri ich uspokojovaní.

Zaťažujeme deti vždy primerene, berieme do úvahy ich vekovú skupinu a individuálne zvláštnosti dieťaťa.

Deti majú možnosť kedykoľvek relaxovať v herných kútikoch triedy.

V triedach sa snažíme o to, aby celá atmosféra materskej školy bola pohodová, príjemná, nestresujúca, aby sa tu deti cítili isto a bezpečne a obracali sa na učiteľku s dôverou.

2.3.PSYCHOSOCIÁLNE PODMIENKY ŠKOLY

Deti se chcú a potrebujú pohybovať, inak by sa mohli narodiť ako dôchodcovia.

- Všetci zamestnanci školy vytvárajú deťom také prostredie, aby sa tu cítili spokojné, isto a bezpečne.

- Všetky deti majú v našej materskej škole rovnaké práva, rovnaké možnosti i rovnaké povinnosti, nikto nie je znevýhodňovaný či zvýhodňovaný.

- Osobná sloboda a voľnosť detí je rešpektovaná do určitých medziach, vyplývajúcich z denného poriadku a všeobecne platných noriem, ktoré sú v materskej škole stanovené.

- Snažíme sa, aby staostlivosť o deti bola podporujúca, sympatizujúca, počítame s aktívnou spoluúčasťou dieťaťa pri všetkých činnostiach. Pedagógovia sa snažia o nenásilnú komunikáciu s dieťaťom, ktorá mu je príjemná, navodzuje vzájomný vzťah dôvery a spolupráce

- Postupne vyradzujeme nezdravé súťaženie detí.

- V materskej škole prevažuje pozitívne hodnotenie a pochvaly detí, podporujeme dieťa, aby sa nebalo pracovať samostatne a dôverovať si.

- Vytvárame podmienky a situácie pre rozvoj citlivosti, vzájomnej tolerancie detí, ohľaduplnosti, zdvorilosti, podporujeme vzájomnú pomoc a empatiu detí.

- Deti oboznamujeme s jasnými pravidlami správania sa v skupine tak, aby sa v triedach vytvoril kolektív dobrých kamarátov, kde sú všetci radi.

- Venujeme dostatočný čas vytváreniu a posilňovaniu kladných vzťahov v triede, nenásilne tieto vzťahy ovplyvňujeme a podporujeme prosociálnym smerom a tým predchádzame šikane, ktorá môže vzniknúť v neskorších rokoch pri zanedbávaní týchto vzťahov.

2.4. PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI

VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ.

Opatrenia pri výchovno vzdelávacej činnosti.:

- každá učiteľka je osobne zodpovedná za bezpečnosť zverených detí
- pri pobyte vonku na školskej záhrade učiteľka nedovolí deťom ísť bez dozoru na preliezky, prevažovačky a iné náradie, kde hrozí nebezpečenstvo úrazu. Nedovolí im tiež samostatne sa vzdialiť do takého priestoru záhrady, kam sama nevidí, kde nemôže mať o deťoch prehľad. Pri vychádzkach pri ktorých sa prechádza cez cestu je povinná dodržiavať pravidlo bezpečného správania – používať prechod pre chodcov, terčík, deti reflexné vesty.
- viac – Školský poriadok

Opatrenia pri aktivitách mimo školy:

- Pri organizovaní ŠvP postupovať podľa vyhlášky o ŠvP.
- Pred aktivitou mimo školy riaditeľka školy rozhodne na základe náročnosti akcie a počtu detí o pridelení ďalšieho zamestnanca (osoby) k zaisteniu bezpečnosti
- viac – Školský poriadok

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU.

3.1. OBSAH ŠKVP – Jablčko.

Pracujeme systémom rodinnej výchovy so zameraním na rozvíjanie KULTÚRNEJ GRAMOTNOSTI, to znamená aj to, že deti si navzájom pomáhajú, učiteľky môžu deti oslovovať krstnými menami, tetou, alebo pani učiteľkou, podľa ich vlastného rozhodnutia. Cieľom všetkých zamestnancou materskej školy je vytvorenie školy rodinného typu s prihliadnutím na rozvoj osobnosti dieťaťa so zameraním na rozvoj jeho individuality.

Vedenie je voľné a demokratické, podporujúce sebauvedomenie a sebadôveru dieťaťa vo svojej schopnosti a zručnosti, nebáť sa povedať svoj názor a taktiež experimentovať i v doposiaľ pre nich neznámych oblastiach hier a činností.

Deti jsou vedené kvalifikovanými a skúsenými zamestnancami s pedagogickým vzdelaním.

Deťom predkladáme činnosti z oblastí poznávania sveta, spoločnosti a seba samého, rozvíjajúce ich schopnosti i zručnosti.

Výchovne vzdelávacia práca vychádza z mesačných, integrovaných blokov, ktoré sú ďalej rozpracované do tématických okruhov, ktoré je možno dopĺňovať a obmeňovať podľa počasia alebo momentálnej situácie.

Súčasťou tohoto plánovania sú i pracovné a metodické listy, ktorými sa procvičujú ďalšie znalosti, zručnosti i grafomotorické schopnosti detí, s veľkými možnosťami pri individuálnom prístupe. Všetky tieto materiály kladú dôraz na celkový osobnostný rozvoj dieťaťa a stavajú do popredia rozvoj individuality jedinca v kolektíve. Plánujeme pre deti veľa aktivít pre ich zábavu, ale i pre rozvoj ich znalostí, ktoré môžu uplatniť i v ďalšom živote.

- - starostlivosť o zdravie a telesný rozvoj, ich súčasťou je i rehabilitačné cvičenie pre deti
  - prevenciu správneho držania tela, klenby nohy
  - ľudová slovesnosť
  - Aj a Nj
  - špeciálny projekt –VILLAGE
  - špeciálny projekt – Žmurkajúci semafor
  - odborné pedagogické konzultácie a rodinné poradenstvo

3.2.CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŠKVP

JABLČKO.

Hlavným cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu emocionálnu, sociálnu a kognitívnu úroveň ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a na život v spoločnosti. Východiskom je jedinečnosť dieťaťa, aktívne učenie a začleňovanie do skupiny a kolektívu.

Vzdelávacie program vychádza z cieľov a štyroch oblastí ŠVP.

Školský vzdelávacie program je spracovaný na základe Štátneho vzdelávacieho programu.

Školský vzdelávacie program MŠ Budovateľská 8, Prešov – JABLČKO zodpovedá základným požiadavkám pre výchovu a vzdelávanie detí predškolského veku.

V školskom vzdelávacom programe sú zakomponované aj prierezové témy, ktoré reflektujú vývoj dieťaťa, i prirodzený život .

Prierezové témy tak dopĺňajú, rozširujú a nadväzujú na dielčie ciele a dosiahnuté kompetencie.

Všetko je nasmerované tak, aby dieťa pri ukončení dochádzky do materskej školy dosiahlo kľúčové kompetencie ŠVP, ktorými sú:

1. Psychomotorické kompetencie

Dieťa v závere predškolského veku:

- používa v činnosti všetky zmysly,
- ovláda pohybový aparát a telesné funkcie,prejavuje túžbu a ochotu pohybovať sa,ovláda základné lokomočné pohyby,
- používa osvojené spôsoby pohybových činností v nových, neznámych, problémových situáciách,
- využíva globálnu motoriku prekonávaním prírodných a umelých prekážok,
- prejavuje grafomotorickú gramotnosť,
- správa sa ohľaduplne k svojmu zdraviu a k zdraviu iných,
- prejavuje pozitívne postoje k zdravému životnému štýlu.

2.Osobnostné (intrapersonálne) kompetencie

a) Elementárne základy sebauvedomenia

Dieťa v závere predškolského veku:

- uvedomuje si vlastnú identitu,
- prejavuje v správaní vzťah k sebe a k iným,
- vyjadruje svoje pocity a hodnotí svoj vlastný aktuálny citový stav,
- odhaduje svoje možnosti a spôsobilosti,
- správa sa sebaisto v rôznych situáciách,
- uvedomuje si dôsledky svojho správania vzhľadom na iné osoby.

b) Elementárne základy angažovanosti

Dieťa v závere predškolského veku:

- presadzuje sa s ohľadom na seba aj druhých,
- obhajuje seba a iných, chorých, osoby so zdravotným znevýhodnením, slabých a bezbranných,
- zaujíma sa o dianie v rodine, v materskej škole a v bezprostrednom okolí.

3. Sociálne (interpersonálne) kompetencie

Dieťa v závere predškolského veku:

- pozerá sa na svet aj očami druhých,
- správa sa empaticky k svojmu okoliu,
- správa sa v skupine, kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- hrá sa a pracuje vo dvojici, v skupine, kolektíve,
- plánuje, organizuje a hodnotí činnosť,
- zotrvá v hre a inej činnosti a dokončí ju,
- preberá spoluzodpovednosť za seba i za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- pomáha druhým s pomocou dospelého, aj samostatne,

- akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých,
- prejavuje ohľaduplnosť k svojmu prostrediu.

4. Komunikatívne kompetencie

Dieťa v závere predškolského veku:

- vedie monológ, nadväzuje a vedie dialóg a rozhovor s deťmi i dospelými,
- počúva aktívne a s porozumením myšlienky a informácie z rôznych médií,
- vyjadruje a komunikuje svoje myšlienky, názory,
- reprodukuje oznamy, texty,
- volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu,
- komunikuje osvojené poznatky,
- prejavuje predčitateľskú gramotnosť,
- chápe a rozlišuje, že niektorí ľudia sa dorozumievajú aj inými jazykmi.

5. Kognitívne kompetencie

a) Elementárne základy riešenia problémov

Dieťa v závere predškolského veku:

- hľadá a objavuje súvislosti medzi jednotlivými informáciami, objavuje tie, ktoré sú nápomocné pri riešení problému,
- rieši samostatne alebo s pomocou učiteľa problémy v osobnej a spoločenskej rovine,
- rieši jednoduché problémové úlohy,
- uplatňuje v hre a rôznych situáciách matematické myslenie.

b) Elementárne základy kritického myslenia

Dieťa v závere predškolského veku:

- porovnáva podobnosti a rozdiely predmetov, javov, osôb, atď.,
- odôvodňuje svoje názory, prejavuje postoje, vyslovuje jednoduché úsudky,
- hodnotí spontánne a samostatne vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé na veciach, osobách, názoroch.

c) Elementárne základy tvorivého myslenia

Dieťa v závere predškolského veku:

- uplatňuje vlastné predstavy pri riešení problémov,
- nachádza neobvyklé odpovede alebo riešenia,

- objavuje a nachádza funkčnosť vecí, predstáv alebo myšlienok, uvedomuje si ich zmeny,
- objavuje algoritmus riešenia úloh pokusom a omylom alebo podľa zadávaných inštrukcií, odstraňuje prípadnú chybu.

6. Učebné kompetencie

Dieťa v závere predškolského veku:

- prejavuje zvedavosť a spontánny záujem o spoznávanie nového,
- využíva primerané pojmy, znaky a symboly,
- pozoruje, skúma, experimentuje,
- objavuje a hľadá súvislosti medzi vlastnými skúsenosťami a poznatkami,
- aplikuje v hre, rôznych aktivitách a situáciách získané poznatky a skúsenosti,
- kladie otázky a hľadá odpovede, aby porozumelo obklopujúcemu svetu vecí, javov, dejov a vzťahov,
- učí sa spontánne (vlastnou zvedavosťou) aj zámerne (pod učiteľovým vedením),
- vyvíja vôľové úsilie v hre a inej činnosti,
- prekonáva prekážky v učení,
- plánuje a organizuje si optimálne prostredie na činnosť,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,
- zvláda základy učenia sa na základe osobnej motivácie,
- naučí sa pracovať s hračkami, knihou, učebnými pomôckami,
- sústreďí sa primerane dlhý čas na hru a na zámernú riadenú výchovno-vzdelávaciu činnosť.

7. Informačné kompetencie

Dieťa v závere predškolského veku:

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- využíva rôzne zdroje získavania a zhromažďovania informácií aj mimo materskú školu (od osôb v okolí, prostredím, z detských kníh, časopisov a encyklopédií, prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, z rôznych médií).

3.3.VLASTNÉ CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Obsah školského vzdelávacieho programu je zostavený do celoročných učebných osnov JABLČKO s jedenástimi obsahovými celkami. Pre priehľadnosť, ľahšie zapamätanie a spätnú kontrolu pedagógom používame aj farebné členenie.

Podtémata pedagóg ďalej využíva a dotvára na strednodobé a krátkodobé plánovanie. V každodennej činnosti zostavuje – oblastí, farebnú líku ako fungujúci celok výchovnej činnosti.

Cieľom je vytvoriť čo najfarebnejšiu skladbu vzájemne sa ovplyvňujúcich a k sebe ladiacich oblastí – farieb, ktoré vytvárajú farebný koberec vedomostí, zručností a schopností detí.

Vzdelávacia a výchovná činnosť, spracovaná do mesačných obsahových celkov, je založená na metodách priamych zážitkov, využíva detskú zvedavosť a potrebu objavovať. Vedie deti k individuálnej práci s vytvorením podmienok pre činnosť dieťaťa.

Ďalej prebúdza v dieťati aktívny záujem dívať sa okolo seba. Počúvať, objavovať, ukázať čo všetko vie, zvládne a dokáže.

Umožní dieťaťu hľadať samostatné cesty tvorivým myslením a vlastným nápadom

Vzdelávacie obsah školského vzdelávacieho programu je usporiadaný v učebných osnovách, ktoré splňujú požiadavky na integrované bloky (jednotlivé tématické celky sú dostatočne časovo rozvrhnuté, obsahujú povinné a nepovinné témy, ponuka činností a príležitostí je pestrá a rôznorodá tak, aby obsahovala vždy všetky vzdelávacie oblasti a aby činnosti nadväzovali a korešpondovali s témami UO. Vzdelávacia ponuka je komplexná a obsahovo vyvážená.

Tématické celky v UO v ŠVP sú napísané tak, aby s nimi mohli učiteľky ďalej pracovať a prispôbovať ich rôznym podmienkam jednotlivých tried. V plánovaní (plány výchovno vzdelávacej činnosti) sa UO ďalej rozpracúvajú, upravujú a naplňujú. UO sú teda dostatočne všeobecné.